

Sistemska knjižničarstvo 2019. Distribuirani knjižnični informacijski sustavi i integrirane usluge, 17.12.2019., Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Autorizirani predmetni podaci kao otvoreni podaci Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu

Authorized subject data as open data from the National and University Library in Zagreb

Suzana Dimovski¹, Marina Zorić²

¹ Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
Zagreb, Hrvatska
sdimovski@nsk.hr

² Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
Zagreb, Hrvatska
mzoric@nsk.hr

Sažetak. U ovome će se izlaganju govoriti o autoriziranim predmetnim odrednicama Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i o njihovom objavljivanju kao otvorenim podacima na portalu *Predmetni sustav Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu*. Katalogizatori NSK radnog procesa sadržajne obrade izrađuju zapise za predmetne odrednice i dodatne predmetne odrednice te strukturirani sustav uputnica i odgovarajuće napomene unutar jedinstvene autorizirane baze podataka. Podaci se koriste za predmetno označivanje knjižnične građe s ciljem okupljanja sadržaja prema predmetu. Veća dostupnost predmetnih oznaka NSK u globalno povezanom digitalnom okruženju pridonijet će standardiziranosti bibliografskih podataka u široj knjižničnoj zajednici. Time se postiže bolja interoperabilnost, širenje i razmjena informacija. S tim u vezi, u srpnju ove godine otvoren je portal *Predmetni sustav Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu* na adresi ps.nsk.hr, namijenjen knjižničarima koji se bave predmetnom obradom građe. To je komunikacijsko mjesto između NSK kao nositelja daljnje izgradnje predmetnog sustava i ostalih zainteresiranih knjižnica. Otvoreni pristup autoriziranim predmetnim podacima NSK u sklopu portala omogućen je preko mjesečnih, abecednih popisa novih i izmijenjenih predmetnih odrednica i dodatnih odrednica izrađenih u autoriziranoj bazi podataka Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. U sklopu portala nalazi se i dokument *Pravilnik i priručnik za*

predmetne odrednice kao jedinstven dokument s uputama koje opisuju načela predmetnog označivanja i proceduru predmetne obrade. Preko portala osigurat će se transparentan pristup predmetnih podataka, intenzivirati suradnja NSK s ostalim knjižnicama u Hrvatskoj i poboljšati integracija knjižničnih sustava.

Abstract. This presentation is about the authorized subject headings of the National and University Library in Zagreb and their publication as open data on the portal of the „*Subject System of the National and University Library in Zagreb*“. The catalogers of the NSK subject processing create records for subject headings and additional subject headings, as well as a structured reference system and related notes within a single authorized database. The information is used to mark the subject headings of the library material in order to gather content by subject. The increased availability of NSK subject tags in a globally connected digital environment will contribute to the standardization of bibliographic data in the wider library community. This contributes to better interoperability, dissemination and exchange of information. In this regard, the portal „*Subject System of the National and University Library in Zagreb*“ was opened in July this year at ps.nsk.hr, intended for librarians dealing with subject processing. It is a communication point between NSK as the holder of the further construction of the subject system and other interested libraries. Open access to NSK's authorized subject data within the portal is provided through monthly, alphabetical lists of new and modified subjects and additional guidelines created in the authorized database of the National and University Library in Zagreb. The portal also contains the *Rule book and the Manual for Subject Headings* as a single document with instructions describing the principles of subject mapping and the procedure for subject processing. The portal will provide transparent access to the subject headings, intensify the cooperation of NSK with other libraries in Croatia and improve the integration of library systems.

Ključne riječi. autorizirane predmetne odrednice, interoperabilnost, otvoreni podaci, portal NSK, predmetni sustav NSK

Keywords. authorized subject headings, interoperability, open data, NSK portal, subject system of NSK

Biografija autora.

Suzana Dimovski diplomirani je biolog te viša knjižničarka. Diplomirala je 1987. godine na Prirodno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Skopju. Od 1989. do 1996. radi u Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci „Sv. Kliment Ohridski“ u Skopju, a od 1996. u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, na Odsjeku sadržajne obrade. Sudjeluje u stručnom i edukativnom radu korisnika u sustavu Aleph. Od 2010. bavi se poslovima pripreme i provedbe revizije predmetnog sustava NSK prema modelu LCSH, a koja obuhvaćaju rad na formatu MARC 21 za predmetne pregledne zapise. Od 2013. je ključni knjižničar za modul Katalogizacija. Od 2014. radi kao redaktorica predmetnih odrednica za prirodne i primijenjene znanosti.

Marina Zorić diplomirala je 2001. godine biologiju, profesorski smjer, na Prirodoslovno matematičkom fakultetu (PMF) u Zagrebu. Godine 2004. diplomirala je bibliotekarstvo na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Radila je u uredništvu časopisa „Ekološki glasnik“ 2003. godine. Od 2004. godine radi u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu na Odsjeku sadržajne obrade.

Literatura

Berners-Lee, T. (2009). Linked data. Dostupno na: <http://www.w3.org/DesignIssues/LinkedData.html>

Dimovski, S.; K. Tuškan. Uloga normativne baze predmetnih odrednica u kontroli i razmjeni podataka u bibliografskom okruženju. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 61, 1(2018). doi:10.30754/vbh.61.1.624

Farago, F.; B. Bosančić; B. Badurina. Povezani podaci i knjižnice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 56, 4 (2013). Dostupno na: <https://www.hkdrustvo.hr/vjesnik-bibliotekara-hrvatske/index.php/vbh/article/view/138/133>.

Pravilnik i priručnik za predmetne odrednice. URL: <http://ps.nsk.hr/wpcontent/uploads/2019/09/Pravilnik-i-priru%C4%8Dnik-za-predmetne-odrednice-srpanj-2019-v2.pdf> (2019-12-11)

ps.nsk.hr – Predmetni sustav Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. URL: <http://ps.nsk.hr>. (2019-12-11)